

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 19. september 2023
Kontor: Straffuldbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Nathalie Mielche Spottag
Sagsnr.: 2023-0030-9186
Dok.: 2938672

Besvarelse af spørgsmål nr. 1023 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1023 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. juli 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod (DF).

Peter Hummelgaard

/

Nina Lidman

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1023 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om man kan og bør kunne afsone ubetinget fængselsstraf derhjemme med fodlænke, hvis man er arbejdsløs, bandemedlem, tidligere er dømt for personfarlig kriminalitet eller færdes i ekstremistiske miljøer? Vil ministeren sikre, at Kriminalforsorgen fremover skal indhente en udtalelse fra PET, når bandemedlemmer og personer, der færdes i ekstremistiske miljøer, ansøger om at afsone med fodlænke eller om prøveløsladelse?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”1. Direktoratet for Kriminalforsorgen kan oplyse, at der findes to forskellige ordninger, hvorefter dømte kan udstå fængselsstraf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol (elektronisk fodlænke).

Justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, kan efter ansøgning fra personer, der er idømt fængselsstraf i indtil 6 måneder, meddele tilladelse til, at straffen i sin helhed udstås på bopælen med elektronisk fodlænke. Herudover kan kriminalforsorgen, når visse betingelser er opfyldt, tillade udstationering til egen bopæl med elektronisk fodlænke som et sidste led i en afsoning.

Henset til ordlyden af spørgsmål nr. 1022 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, som er stillet i sammenhæng med nærværende spørgsmål, lægges det til grund, at spørgsmålet ikke omfatter den situation, hvor elektronisk fodlænke anvendes som en afsluttende del af et længere udslusningsforløb for den dømte.

2. Det er en forudsætning for at meddele tilladelse til strafudståelse på bopælen, at den dømte opfylder betingelserne i straffuldbyrdeleslovens § 78 b, stk. 1, nr. 1-3, hvorefter den dømte skal have egnede bolig- og beskæftigelsesforhold, ligesom samboende over 18 år skal meddele samtykke til, at straffen fuldbyrdes på den fælles bopæl.

På baggrund af den dømtes personlige forhold, herunder vedkommendes boligforhold, beskæftigelsesforhold samt fysiske og psykiske tilstand, foretager kriminalforsorgsområderne en konkret og individuel vurdering af, om den dømte opfylder

betingelserne til at udstå straffen på bopælen med elektronisk fodlænke.

Det er en betingelse for tilladelse til at afsones med elektronisk fodlænke, at den dømtes beskæftigelsesforhold i form af arbejde, uddannelse el.lign. er af en sådan beskaffenhed, at straf-fuldbyrdelsen kan gennemføres under intensiv overvågning og kontrol, jf. lovens § 78 b, stk. 1, nr. 2. Dog gælder betingelsen i lovens § 78 b, stk. 1, nr. 2, ikke for personer, der er idømt fængselsstraf i 30 dage eller derunder, og der kan endvidere dispenseres fra betingelsen i særlige tilfælde, hvor den dømtes beskæftigelsessituation taler for det, jf. lovens § 78 b, stk. 2.

Som passende beskæftigelse anses i denne sammenhæng også bl.a. uddannelse, dagbehandling, aktivering og frivillig praktik. Det er således ikke en betingelse for at få tilladelse til afsoning med fodlænke, at den dømte har et lønnet arbejde. Dette følger af pkt. 10-11 i Direktoratet for Kriminalforsorgens vejledning nr. 9755 af 28. juni 2022 om fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol (vejledning om strafudståelse på bopælen).

Efter straffuldbyrdelseslovens § 78 b, stk. 3, kan tilladelse til strafudståelse på bopælen nægtes, hvis særegne hensyn til retshåndhævelsen undtagelsesvis kræver dette. Bestemmelsen har et snævert anvendelsesområde og forudsættes navnlig anvendt i de enkeltstående tilfælde, hvor den pådømte kriminalitet er af en sådan karakter, at afsoning af dommen med elektronisk fodlænke vil være uforeneligt med hensynet til retshåndhævelsen, selv om den idømte fængselsstraf ikke overstiger 6 måneder. jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 133 som fremsat, side 32.

Det følger ligeledes af straffuldbyrdelseslovens § 78 b, stk. 3, at tilladelse kan nægtes, hvis denne fuldbyrdelsesform som følge af den dømtes forhold ikke findes hensigtsmæssig, herunder hvis der er grund til at antage, at den dømte ikke vil overholde de vilkår, som gælder for fuldbyrdelse på bopælen. En antagelse om, at den dømte ikke vil overholde de vilkår, der gælder for strafudståelse på bopælen, kan f.eks. være begrundet i, at dette tidligere er sket, eller hvis den dømte adskillige gange tidligere har udstået straf på bopælen. Antagelsen kan endvidere være begrundet i, at der skønnes at være risiko for, at den dømte vil begå ny kriminalitet. I vurderingen indgår den begåede kriminalitet, den dømtes relevante tidligere straffe, eventuelle verserende sager og erfaringer fra eventuel tidligere strafudståelse på bopælen med elektronisk fodlænke. Der kan bl.a. også lægges vægt på oplysninger, som politiet måtte fremkomme med angående den pågældendes tilhørsforhold til grupper af personer, der udviser et adfærdsmønster præget af omfattende kriminalitet, herunder rocker-/bandegrupperinger.

En oplysning om, at den dømte har tilknytning til ekstremistiske miljøer vil også indgå i grundlaget for vurdering af egnethed til denne afsoningsform. Kriminalforsorgen vil i den enkelte sag foretage en vurdering af, om en sådan oplysning sammenholdt med sagens øvrige oplysninger er relevant for vurderingen af, om der er tale om en hensigtsmæssig fuldbyrdelsesform, herunder om oplysningerne har betydning for risikoen for vilkårsovertrædelser under afsoningen.

Såfremt kriminalforsorgen overvejer at give tilladelse til fodlænkeafsoning i sager af den her nævnte art, vil det ofte være nødvendigt for at få sagen fuldt oplyst, at der indhentes aktuelle oplysninger om den dømtes relevante forhold fra politiet. Sådanne oplysninger vil indgå med betydelig vægt i grundlaget for vurdering af, om elektronisk fodlænke er en egnet afsoningsform.

3. For så vidt angår spørgsmålet om prøveløsladelse af bandemedlemmer kan direktoratet oplyse, at det følger af § 8, stk. 2, i løsladelsesbekendtgørelsen, at der, inden der træffes afgørelse om prøveløsladelse, skal indhentes en udtalelse fra den politidirektør, der har behandlet straffesagen, hvis politidirektøren i forbindelse med underretningen af kriminalforsorgen om, at den pågældende skal udstå fængselsstraf, har oplyst, at den pågældende har bandetilknytning. Udtalelsen indhentes bl.a. til brug for spørgsmålet om fastsættelse af vilkår efter straffelovens § 39, stk. 3, eller § 41, stk. 6.

Det følger på tilsvarende vis af § 8, stk. 3, i løsladelsesbekendtgørelsen, at hvis kriminalforsorgsområdet finder, at der er grundlag for løsladelse på prøve af en indsat dømt for terror eller anden kriminalitet omfattet af straffelovens kapitel 12 eller 13, dømt for politisk motiveret kriminalitet eller indberettet af kriminalforsorgen til Rigspolitiet på grund af bekymring for radikaliserings eller ekstremisme, anmoder kriminalforsorgsområdet den politidirektør, der har behandlet straffesagen, om at afgive en udtalelse til Direktoratet for Kriminalforsorgen. Politidirektøren skal inddrage Politiets Efterretningstjeneste (PET) i høringsvaret, jf. Justitsministeriets skrivelse nr. 9761 af 28/06/2022 om særlige regler for behandlingen af sager om udgang til og prøveløsladelse af indsatte, der er dømt for terror m.v.

Udtalelsen vedrørende indsatte, der er dømt for terror eller anden kriminalitet omfattet af straffelovens kapitel 12 eller 13, indhentes bl.a. til brug for afgørelsen af spørgsmålet om fastsættelse af vilkår som nævnt i straffelovens § 39, stk. 4, 2. pkt., og § 41, stk. 7, 2. pkt.

Om betydningen af politiets og PETs høringssvar kan det oplyses, at disse indgår med betydelig vægt i vurderingen af spørgsmålet om prøveløsladelse.”